

Zbornik sudske prakse

PRESUDA OPĆEG SUDA (četvrto vijeće)

23. ožujka 2022.*

„Javna služba – Privremeno osoblje – Osoblje eu-LISA-e – Stegovni postupak – Stegovna mjera – Ukor – Provedbene odredbe koje se odnose na administrativne istrage – Prigovor nezakonitosti – Članak 110. Pravilnika o osoblju – Izostanak savjetovanja s odborom osoblja – Prava obrane i pravo na saslušanje – Članci 12., 12.a, 17. i 19. Pravilnika o osoblju – Pogreška u ocjeni – Načelo dobre uprave – Članak 10. Priloga IX. Pravilniku o osoblju – Dužnost brižnog postupanja – Odgovornost – Neimovinska šteta”

U predmetu T-661/20,

NV, kojeg zastupaju S. Rodrigues i A. Champetier, odvjetnici,

tužitelj,

protiv

Agencije Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA), koju zastupaju M. Chiodi, u svojstvu agenta, uz asistenciju D. Waelbroeck i A. Durona, odvjetnika

tuženika,

povodom zahtjeva na temelju članka 270. UFEU-a kojim se traži, s jedne strane, poništenje odluke eu-LISA-e od 3. veljače 2020. kojom je tužitelju izrečena sankcija ukora i, s druge strane, naknada neimovinske štete koju je tužitelj pretrpio zbog te odluke,

OPĆI SUD (četvrto vijeće),

u sastavu: S. Gervasoni, predsjednik, L. Madise i J. Martín y Pérez de Nanclares (izvjestitelj), suci,

tajnik: E. Coulon,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: engleski

Presudu¹

I. Okolnosti spora

- 1 Agencija Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA) zaposlila je 16. listopada 2012. tužitelja, osobu NV, kao člana privremenog osoblja (razred AD 7, stupanj 2) u smislu članka 2. točke (a) Uvjeta zaposlenja ostalih službenika Europske unije. Bio je zaposlen na radnom mjestu administratora aplikacija koje je od 1. rujna 2019. postalo radno mjesto operatera informacijskih tehnologija (razred AD 7, stupanj 5).
- 2 Tužitelj je 19. listopada 2018., u poruci elektroničke pošte upućenoj više adresata ukazao na incident tijekom kojeg mu je verbalno i fizički prijetila osoba A, drugi član osoblja eu-LISA-e i kolega s posla. Konkretnije, taj je član osoblja uzeo stolicu i zaprijetio da će se poslužiti njome kako bi udario tužitelja, prije nego što ga je u tome zaustavio drugi kolega.
- 3 Tužitelj je istog dana otišao na bolovanje i obavijestio policiju da strahuje za svoju sigurnost i sigurnost svoje obitelji.
- 4 Tužitelj je 21. listopada 2018., nakon incidenta navedenog u točki 2. ove presude, na temelju članka 24. Pravilnika o osoblju za dužnosnike Europske unije (u daljnjem tekstu: Pravilnik o osoblju) podnio zahtjev za pomoć u odnosu na osobu A.
- 5 Odlukom izvršnog direktora eu-LISA-e od 15. veljače 2019., o kojoj je tužitelj obaviješten sljedećeg dana, pokrenuta je administrativna istraga kako bi se utvrdile sve relevantne činjenice i okolnosti povezane s tvrdnjama o uznemiravanju koje je tužitelj iznio protiv osobe A. Tom istom odlukom umirovljeni dužnosnik Europske komisije imenovan je voditeljem istrage (u daljnjem tekstu: istražitelj).
- 6 Istražitelj je 4. ožujka 2019. u okviru istrage saslušao tužitelja. Tijekom tog razgovora tužitelj je imao priliku iznijeti činjenice koje su ga navele na podnošenje zahtjeva za pomoć i naveo primjere navodnih radnji uznemiravanja koje je počinila osoba A. Zapisnik s tog razgovora potom je proslijeđen tužitelju koji je potpisanu presliku poslao istražitelju, pri čemu je pojasnio da taj zapisnik na sadržava potpun ili cjelovit zapis njegova razgovora i njegovih pitanja.
- 7 Tužitelj je 22. svibnja 2019. obaviješten da je odlukom izvršnog direktora eu-LISA-e proširen okvir administrativne istrage kako bi se u nju uključile povrede obveza iz Pravilnika o osoblju koje su počinili tužitelj i osoba A. Naime, tijekom istrage pokazalo se da je moguće da je tužitelj povrijedio obveze koje ima prema osobi A na temelju članaka 11., 12., 17. i 19. Pravilnika o osoblju, ali i neovisno o njegovim odnosima s potonjom osobom. Konkretnije, tužitelj se ponašao na način koji je mogao pojačati napetosti s osobom A, pogoršati uvjete rada potonje osobe i dovesti u pitanje njezinu reputaciju. Osim toga, tužitelj se u više navrata neprimjereno ponašao prema zaštitarskom osoblju eu-LISA-e. Naposljetku, tužitelj je povrijedio obvezu da od eu-LISA-e zatraži prethodno odobrenje, prije nego li se obratio francuskoj policiji kako bi joj prijavio svoj konflikti odnos s osobom A.

¹ Navedene su samo one točke presude za koje Opći sud smatra da ih je korisno objaviti.

- 8 Istražitelj je tužitelja drugi put saslušao 16. srpnja 2019. Tijekom tog drugog razgovora tužitelj je imao priliku iznijeti objašnjenja prilikom odgovaranja na navode o povredama Pravilnika o osoblju koji su izneseni protiv njega. Zapisnik s tog drugog razgovora zatim mu je dostavljen 18. srpnja 2019.
- 9 Tužitelj je 28. srpnja 2019. primio dva dodatna dokumenta, i to dva izvješća koja su sadržavala navode dvaju zaštitarskih službenika sigurnosti eu-LISA-e koji su kritizirali njegovo ponašanje prema njima.
- 10 Dana 21. kolovoza 2019. tužitelju je poslana preliminarna verzija zaključaka iz izvješća o istrazi.

[*omissis*]

- 14 Istražitelj je 10. rujna 2019. okončao svoje izvješće nakon što je, među ostalim, saslušao 27 svjedoka i razmotrio tužiteljeva očitovanja. Istražitelj je u svojem konačnom izvješću zaključio da je tužitelj odgovoran za tešku povredu članka 12.a Pravilnika o osoblju, povremenu povredu članka 12. Pravilnika o osoblju i povredu članaka 17. i 19. tog pravilnika.

[*omissis*]

- 16 Dopisom od 18. studenoga 2019. izvršni direktor eu-LISA-e obavijestio je tužitelja da mu, s obzirom na zaključke administrativne istrage, namjerava izreći ukor na temelju članka 11. Priloga IX. Pravilniku o osoblju. Tužitelj je tako bio pozvan da ostvari svoje pravo na saslušanje, sudjelovanjem na saslušanju 27. studenoga 2019. ili podnošenjem pisanih očitovanja. Dopisu je priložena pročišćena verzija konačnog izvješća o istrazi.

[*omissis*]

- 18 Saslušanje je održano 27. studenoga 2019. u prisustvu tužitelja i izvršnog direktora eu-LISA-e. Glavni pravni savjetnik, načelnica Odjela za ljudske resurse i pravna savjetnica sudjelovali su na saslušanju putem videokonferencije. Tijekom saslušanja tužitelj je imao priliku iznijeti svoja očitovanja i izjasniti se o mjeri ukora koju je predvidio izvršni direktor eu-LISA-e.

[*omissis*]

- 20 Zapisnik sa saslušanja od 27. studenoga 2019., naveden u točki 18. ove presude, poslan je tužitelju 9. prosinca 2019. Potonji je imao mogućnost podnijeti svoja očitovanja u roku od 11 radnih dana, što je i učinio 3. siječnja 2020.
- 21 Dopisom od 3. veljače 2020. (u daljnjem tekstu: pobijana odluka) izvršni direktor eu-LISA-e obavijestio je tužitelja o sljedećem:

„Nakon pomnog ispitivanja vašeg spisa i konkretno, nakon što smo u skladu s propisanim formalnostima uzeli u obzir Vašu zabrinutost i Vaša pisana očitovanja o postupovnim aspektima istrage (osobito nakon što smo se još jednom uvjerali da istraga nije bila zahvaćena nikakvom nepravilnošću i nakon što smo zaključili da [eu-LISA] nije počinila nikakvu pogrešku), te očitovanja koja ste nam prosljedili 3. siječnja 2020., sa žaljenjem Vas obavještavamo da Vam izričemo ukor koji će biti naveden u Vašem spisu.”

- 22 Tužitelj je od izvršnog direktora eu-LISA-e također primio dokument od 16. ožujka 2020. naslovljen „Okončanje istrage pokrenute 15. veljače 2019. – Obavijest [tužiteljevo ime] o rezultatima istrage”. U tom dokumentu navedeno je, među ostalim, da je izvršni direktor, nakon ispitivanja cjelokupnog tužiteljeva spisa, došao do zaključka da je potonji počinio povrede navedene u konačnom izvješću o istrazi (vidjeti točku 14. ove presude). Smatrao je da su sva tužiteljeva prava bila poštovana tijekom istražnog postupka. Stoga je odlučeno da mu treba izreći sankciju ukora. Što se tiče osobe A, utvrđeno je da je ona povrijedila članke 11. i 12. Pravilnika o osoblju. Naime, sličan se postupak vodio protiv osobe A, kojoj je slijedom toga izrečena stegovna mjera, i to također ukor, kao što je to predviđeno člankom 9. Priloga IX. Pravilniku o osoblju.

[omissis]

III. Pravo

- 30 Tužitelj u okviru svoje tužbe, s jedne strane, zahtijeva poništenje pobijane odluke i odluke o odbijanju žalbe. S druge strane, zahtijeva isplatu iznosa od 5000 eura, određenog *ex æquo et bono*, radi naknade neimovinske štete koju tvrdi da je pretrpio zbog donošenja pobijane odluke.

A. Zahtjev za poništenje

[omissis]

2. Zahtjev za poništenje pobijane odluke

- 34 U prilog svojem zahtjevu za poništenje pobijane odluke tužitelj ističe četiri tužbena razloga. Prvi tužbeni razlog temelji se na nezakonitosti provedbenih odredbi koje se odnose na administrativne istrage i koje je donio Upravni odbor eu-LISA-e. Drugi tužbeni razlog temelji se na povredi prava obrane i članka 41. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja) te prava na saslušanje. Treći tužbeni razlog temelji se na povredi članka 12., 12.a, 17. i 19. Pravilnika o osoblju, povredi načela dobre uprave i na pogreškama u ocjeni. Četvrti tužbeni razlog temelji se na povredi članka 10. Priloga IX. Pravilniku o osoblju i povredi dužnosti brižnog postupanja.

a) Prvi tužbeni razlog, koji se temelji na nezakonitosti provedbenih odredbi koje se odnose na istrage

- 35 Svojim prvim tužbenim razlogom tužitelj osporava zakonitost provedbenih odredbi koje se odnose na administrativne istrage, čiji je postupak donošenja okončan 18. listopada 2014., bez prethodnog savjetovanja s odborom osoblja (osnovanim 5. studenoga 2014.). Tvrdi da su nezakonite te odredbe, koje se sada nalaze u odluci Upravnog odbora eu-LISA-e (2015 – 014) od 28. siječnja 2015. i na kojima se temelje odluke izvršnog direktora o pokretanju administrativne istrage i o njezinu proširenju te koje nose datum 15. veljače odnosno 22. svibnja 2019. (vidjeti točke 5. i 7. ove presude).
- 36 Konkretnije, provedbene odredbe koje se odnose na administrativne istrage donesene su protivno članku 110. stavku 1. Pravilnika o osoblju, jer prije njihova donošenja, suprotno odredbama tog članka, nije došlo do savjetovanja s odborom osoblja eu-LISA-e.

[*omissis*]

- 38 Najprije valja podsjetiti na to da u skladu s člankom 110. stavkom 1. Pravilnika o osoblju, „[o]pće odredbe kojima se provodi ovaj Pravilnik o osoblju donosi tijelo za imenovanje svake institucije nakon savjetovanja s odborom osoblja i odborom za Pravilnik o osoblju”.
- 39 U ovom slučaju nesporno je da prije donošenja provedbenih odredbi koje se odnose na administrativne istrage nije provedeno savjetovanje s odborom osoblja zbog toga što on 18. listopada 2014. – u vrijeme donošenja navedenih odredbi – još nije bio osnovan. Osim toga, u preambuli Odluke Komisije C(2014) 5392 *final* od 28. srpnja 2014. o Sporazumu o odredbama kojima se provodi Pravilnik o osoblju koje je donijela eu-LISA navedeno je sljedeće:
- „Imajući u vidu činjenicu da još nije došlo do savjetovanja s odborom osoblja eu-LISA-e, koji mora biti osnovan u skladu s člankom 110. Pravilnika o osoblju i da je stoga trenutno nemoguće ispuniti zahtjeve navedene u toj odredbi. Odbor osoblja bit će pozvan dati svoje mišljenje o provedbenim odredbama o kojima je riječ odmah nakon svojega osnivanja, a njegovo mišljenje biti će uzeto u obzir u skladu s propisanim formalnostima. U tim uvjetima, upravno vijeće ovlašteno je odmah odobriti odredbe.”
- 40 Prije ocjene može li istaknuti razlog nezakonitosti, i to izostanak savjetovanja eu-LISA-e sa svojim odborom osoblja prilikom donošenja provedbenih odredbi koje se odnose na administrativne istrage, dovesti do utvrđenja nezakonitosti navedenih provedbenih odredbi, valja provjeriti dopuštenost prigovora nezakonitosti navedenih odredbi i tužbenog razloga kao takvog.
- 41 U tom pogledu, valja podsjetiti na to da se na temelju članka 277. UFEU-a, svaka stranka u postupcima o aktu opće primjene koji je donijela neka institucija, tijelo, ured ili agencija Unije, pred Sudom Europske unije može pozvati na neprimjenjivost tog akta iz razloga određenih u članku 263. stavku drugom UFEU-a.
- 42 Članak 277. UFEU-a izraz je općeg načela kojim se svakoj stranci osigurava pravo da uzgredno, s ciljem ishoda poništenja odluke koja je protiv nje donesena, osporava valjanost općih akata koji su pravna osnova takve odluke (vidjeti presudu od 8. rujna 2020., Komisija i Vijeće/Carreras Sequeros i dr., C-119/19 P i C-126/19 P, EU:C:2020:676, t. 67. i navedenu sudsku praksu).
- 43 Budući da cilj članka 277. UFEU-a nije omogućavanje stranci da uz pomoć bilo kojeg pravnog sredstva osporava primjenjivost bilo kojeg općeg akta, akt čija se nezakonitost ističe mora biti primjenjiv, izravno ili neizravno, na slučaj koji je predmet pravnog sredstva (vidjeti presudu od 8. rujna 2020., Komisija i Vijeće/Carreras Sequeros i dr., C-119/19 P i C-126/19 P, EU:C:2020:676, t. 68. i navedenu sudsku praksu).
- 44 Tako je Sud prihvatio da se povodom tužbi za poništenje podnesenih protiv pojedinačnih odluka prigovor nezakonitosti može valjano podnijeti protiv odredbi općeg akta na kojima se temelje navedene odluke, odnosno protiv odredbi koje su u izravnoj pravnoj vezi s takvim odlukama (vidjeti presudu od 8. rujna 2020., Komisija i Vijeće/Carreras Sequeros i dr., C-119/19 P i C-126/19 P, EU:C:2020:676, t. 69. i navedenu sudsku praksu).
- 45 Nasuprot tomu, Sud je presudio da je nedopušten prigovor nezakonitosti protiv općeg akta u odnosu na koji pobijana pojedinačna odluka ne predstavlja provedbenu mjeru (vidjeti presudu od 8. rujna 2020., Komisija i Vijeće/Carreras Sequeros i dr., C-119/19 P i C-126/19 P, EU:C:2020:676, t. 70. i navedenu sudsku praksu).

- 46 Upravo s obzirom na ta razmatranja valja utvrditi postoji li u ovom slučaju izravna pravna veza između, s jedne strane, pobijane odluke i, s druge strane, provedbenih odredbi koje se odnose na administrativne istrage.
- 47 U tom pogledu, potrebno je napomenuti da tužitelj samo tvrdi da nije bio ispunjen formalni uvjet iz članka 110. Pravilnika o osoblju, o savjetovanju s odborom osoblja prije donošenja provedbenih odredbi koje se odnose na administrativne istrage. Takva tvrdnja bila je iznesena nakon što je okončana istraga koja je vođena protiv njega i nakon što je utvrdio da mu je pobijanom odlukom izrečena sankcija ukora.
- 48 Konkretnije, tužitelj smatra da okolnost da eu-LISA nije čekala osnivanje odbora osoblja kako bi donijela provedbene odredbe koje se odnose na administrativne istrage znači da su potonje donesene protivno „bitnom postupovnom zahtjevu”. Tužitelj iz toga izvodi zaključak da su nezakonite i odluka izvršnog direktora od 15. veljače 2019. o pokretanju administrativne istrage (vidjeti točku 5. ove presude) i odluka potonjeg od 22. svibnja 2019. o proširenju predmeta navedene istrage (vidjeti točku 7. ove presude), obje donesene na temelju provedbenih odredbi koje se odnose na administrativne istrage. Naposljetku, ističe da pobijanu odluku, donesenu nakon istrage provedene na temelju odluke od 22. svibnja 2019., treba također smatrati nezakonitom, zato što nezakonitost provedbenih odredbi koje se odnose na administrativne istrage dovodi do nezakonitosti pobijane odluke na temelju „domino” učinka.
- 49 Međutim, suprotno onomu što tužitelj tvrdi u svojem odgovoru na mjeru upravljanja postupkom, pozivajući se na presudu Općeg suda koja je djelomično ukinuta u žalbenom postupku (presuda od 2. listopada 2001., Martinez i dr./Parlament, T-222/99, T-327/99 i T-329/99, EU:T:2001:242, t. 135.), novija sudska praksa (vidjeti točke 44. i 45. ove presude) ne ide u smjeru proširenja područja primjene članka 277. UFEU-a na svaki akt institucija koji je, općenito, relevantan za donošenje odluke koja je predmet tužbe za poništenje.
- 50 Suprotno tomu, iz sudske prakse (vidjeti točke 44. i 45. ove presude) proizlazi da valja utvrditi „izravnu pravnu vezu” između pobijanog akta i akta protiv kojeg je istaknut prigovor nezakonitosti kako bi se prigovor nezakonitosti općeg akta ocijenio dopuštenim.
- 51 U ovom slučaju potrebno je utvrditi da se pobijana odluka ni na koji način ne temelji na elementima vezanima uz provedbene odredbe koje se odnose na administrativne istrage, nego samo na povredi odredbi Pravilnika o osoblju, koja je utvrđena u konačnom izvješću o istrazi (vidjeti točke 14. i 22. ove presude).
- 52 Pobijana odluka ne predstavlja mjeru za provedbu provedbenih odredbi koje se odnose na administrativne istrage. Ta odluka, kao što to opravdano tvrdi eu-LISA, donesena je na temelju članka 9. stavka 1. točke (b) Priloga IX. Pravilniku o osoblju, a ne na temelju provedbenih odredbi koje se odnose na administrativne istrage.
- 53 Utvrđenje nepostojanja izravne pravne veze između pobijane odluke i provedbenih odredbi koje se odnose na administrativne istrage tim je očitije ako se uzme u obzir i činjenica da je Opći sud presudio da mora postojati uska veza između samih razloga odluke koja se pobija i tužbenog razloga koji se temelji na nezakonitosti akta opće primjene (vidjeti u tom smislu presudu od 14. prosinca 2017., PB/Komisija, T-609/16, EU:T:2017:910, t. 29.).

- 54 Međutim, ne može se priznati postojanje ikakve uske veze između, s jedne strane, razloga pobijane odluke, koji se temelje na teškoj povredi članka 12.a Pravilnika o osoblju, na povremenom počinjenju povrede članka 12. Pravilnika o osoblju i povredi članaka 17. i 19. Pravilnika o osoblju (vidjeti točku 22. ove presude) i, s druge strane, tužbenog razloga utemeljenog na nezakovitosti provedbenih odredbi koje se odnose na administrativne istrage jer prije donošenja navedenih odredbi nije provedeno savjetovanje s odborom osoblja.
- 55 Štoviše, iz sadržaja spisa ne proizlazi da je izostanak savjetovanja s odborom osoblja prije donošenja provedbenih odredbi koje se odnose na administrativne istrage imao bilo kakav utjecaj na poštovanje postupovnih jamstava tijekom istrage ili na sam sadržaj pobijane odluke.
- 56 U tom pogledu, potrebno je napomenuti, kao što će to biti navedeno u okviru analize drugog tužbenog razloga koji se temelji na povredi tužiteljevih prava obrane i prava na saslušanje, da tijekom administrativnog postupka nije otkriven nijedan element koji bi bio takve naravi da bi mogao ugroziti tužiteljeva prava obrane (vidjeti točku 91. ove presude). Konačno, izvršni direktor u dokumentu od 16. ožujka 2020. navodi da je ispitao kompletan tužiteljev spis i da je zaključio da su prava potonjeg tijekom istražnog postupka bila poštovana (vidjeti točku 22. ove presude).
- 57 Osim toga, člankom 110. Pravilnika o osoblju propisan je doista zahtjev savjetovanja s odborom osoblja prije donošenja provedbenih odredbi koje se odnose na administrativne istrage. Međutim, iz sudske prakse proizlazi da savjetovanje s odborom osoblja iz članka 110. Pravilnika o osoblju ne podrazumijeva uvažavanje mišljenja navedenog odbora (vidjeti u tom smislu presudu od 16. srpnja 2015., Murariu/EIOPA, F-116/14, EU:F:2015:89, t. 86. i navedenu sudsku praksu).
- 58 Stoga nije utvrđeno postojanje izravne ili uske pravne veze između provedbenih odredbi koje se odnose na administrativne istrage i pobijane odluke.
- 59 U svakom slučaju, okolnost da nije provedeno savjetovanje s odborom osoblja ne može biti dovoljna kako bi se dokazalo da su provedbene odredbe koje se odnose na administrativne istrage mogle biti različite i da su tužitelju uskraćena postupovna jamstva.
- 60 Naime, osim ocjene iz točke 57. ove presude, iz spisa proizlazi da je provedbene odredbe koje se odnose na administrativne istrage „sastavila-revidirala” administratorica koja je bila imenovana predsjednicom odbora osoblja eu-LISA-e kada je on osnovan, odnosno 5. studenoga 2014. Stoga se u određenoj mjeri može smatrati da je buduća predsjednica odbora osoblja barem mogla izraziti svoje mišljenje o provedbenim odredbama koje se odnose na administrativne istrage prije njihova donošenja.
- 61 Osim toga, potrebno je napomenuti da je izvršni direktor eu-LISA-e, dopisom od 16. lipnja 2014., zatražio informacije od Komisijine Glavne uprave za ljudske resurse, među ostalim, u vezi sa statusom provedbenih odredbi koje se odnose na administrativne istrage. S tim u vezi, Komisija je odlukom od 28. srpnja 2014. eu-LISA-i dozvolila podnošenje navedenih odredbi svojem upravnom odboru kako bi on započeo s njihovim donošenjem.
- 62 Osim toga, s jedne strane, kao što to opravdano ističe eu-LISA, postupak donošenja provedbenih odredbi koje se odnose na administrativne istrage okončan je 18. listopada 2014. bez prigovora od strane članova upravnog odbora koji sačinjavaju predstavnici svake države članice i Komisije. S druge strane, odbor osoblja od svojeg osnivanja nije zatražio, tijekom istrage o kojoj je riječ, preispitivanje provedbenih odredbi koje se odnose na administrativne istrage niti je do sada istaknuo prigovore u pogledu njihova sadržaja.

- 63 S obzirom na okolnosti slučaja, odnosno na to da je Komisija odobrila donošenje provedbenih odredbi koje se odnose na administrativne istrage, da je buduća predsjednica odbora osoblja revidirala te odredbe i da odbor osoblja nikad nije tražio preispitivanje navedenih odredbi, činjenica da nije ispunjen zahtjev prethodnog savjetovanja s odborom osoblja nije mogla utjecati na postupovna jamstva na koja je tužitelj imao pravo.
- 64 S obzirom na sve prethodno navedeno, valja zaključiti da u okolnostima ovog slučaja nije utvrđeno postojanje izravne pravne veze između, s jedne strane, provedbenih odredbi koje se odnose na administrativne istrage i, s druge strane, pobijane odluke. Osim toga, izostanak savjetovanja s odborom osoblja prije donošenja tih provedbenih odredbi nije mogao, s obzirom na razmatranja iznesena u točkama 59. do 62. ove presude, utjecati na sadržaj navedenih odredbi ni, slijedom toga, na zakonitost pobijane odluke.
- 65 Prvi tužbeni razlog stoga valja odbiti.

[omissis]

c) Treći tužbeni razlog koji se temelji na povredi članka 12., 12.a, 17. i 19. Pravilnika o osoblju, načela dobre uprave i „očitim pogreškama u ocjeni”

- 93 U okviru svojeg trećeg tužbenog razloga tužitelj iznosi više prigovora. Prvi prigovor temelji se na povredi članka 12.a Pravilnika o osoblju, povredi načela dobre uprave i na „očitim pogreškama u ocjeni”. Drugi prigovor temelji se na povredi članka 17. i 19. Pravilnika o osoblju. Treći prigovor temelji se na povredi članka 12. Pravilnika o osoblju.

[omissis]

2) Drugi prigovor, koji se temelji na povredi članka 17. i 19. Pravilnika o osoblju

- 124 Tužitelj tvrdi da je očito da nije povrijedio članke 17. i 19. Pravilnika o osoblju i da je tumačenje tih odredbi iz odluke o odbijanju žalbe pogrešno te da navedenu odluku stoga treba poništiti.
- 125 Kad je riječ o navodnoj povredi članka 17. Pravilnika o osoblju, tužitelj ističe da je područje primjene članka 17. tog pravilnika strogo ograničeno na otkrivanje informacija povezanih s obavljanjem rada. Međutim, on policiji nije dao (vidjeti točku 3. ove presude) ikakvu „informaciju” primljenu u okviru rada. Osim toga, eu-LISA nije dokazala koje su to informacije povezane s obavljanjem tužiteljeva rada bile otkrivene. Tužitelj je samo izjavio da strahuje za svoj fizički integritet i fizički integritet svoje obitelji, u privatnoj sferi, izvan eu-LISA-e.
- 126 Tužitelj tvrdi da je prethodno obavijestio eu-LISA-u o neprimjerenom ponašanju osobe A, kao što to proizlazi iz raznih poruka elektroničke pošte podnesenih Općem sudu. Osobito ga je okolnost da od administracije nije primio odgovor navela na to da, s jedne strane, podnese zahtjev za pomoć, i s druge strane, obavijesti policiju o svojoj situaciji jer je legitimno strahovao za svoj i fizički integritet svoje obitelji.
- 127 Kad je riječ o navodnoj povredi članka 19. Pravilnika o osoblju, tužitelj tvrdi da se davanje izjave na zapisnik – *a fortiori* u vezi s pitanjem povezanim s privatnim životom – ne može smatrati „iznošenjem u bilo kojem sudskom postupku” informacija primljenih u okviru rada. Prema

tužiteljevu mišljenju, policijski službenik ili osoba koja obavlja administrativnu funkciju na recepciji policijske postaje ne može se izjednačiti s pravosudnim tijelom. Tvrdi da iz toga slijedi da za podnošenje prijave nije postojala obveza podnošenja zahtjeva za odobrenje izvršnom direktoru.

[omissis]

129 Uvodno je najprije potrebno podsjetiti na to da članak 17. Pravilnika o osoblju glasi kako slijedi:

„1. Dužnosnik se suzdržava od neovlaštenog otkrivanja informacija primljenih u okviru rada, osim ako su te informacije već objavljene ili su dostupne javnosti.

2. Dužnosnik je dužan pridržavati se ove obveze i nakon odlaska iz službe.”

130 Članak 19. Pravilnika o osoblju predviđa sljedeće:

„Bez dopuštenja tijela za imenovanje dužnosnik ne smije ni po kojoj osnovi iznositi u bilo kojem sudskom postupku informacije kojima raspolaže na temelju obavljanja poslova. Dopuštenje se uskraćuje samo ako je to potrebno zbog interesa Unije i ako to uskraćivanje ne povlači za sobom kaznene posljedice za dužnosnika. Dužnosnik je dužan pridržavati se te obveze i nakon odlaska iz službe.

Odredbe iz prvoga stavka ne primjenjuju se na dužnosnika ili bivšeg dužnosnika koji svjedoči pred Sudom Europske unije ili pred stegovnim povjerenstvom institucije u predmetu koji se odnosi na službenika ili bivšeg službenika Europske unije.”

131 Kao drugo, iz konačnog izvješća o istrazi i preliminarne verzije zaključaka istražitelja (vidjeti točku 10. ove presude), kako ih tužitelj citira u svojoj žalbi od 9. travnja 2020., proizlazi sljedeće:

„[Č]lanovi osoblja Europske unije ne mogu, kad je riječ o pitanjima koja se pojave na radnom mjestu, samo uputiti pitanje vanjskom pravosudnom tijelu poput policije, pokretanjem na taj način jednog oblika vanjskog sudskog postupka. U tim okolnostima, ta vrsta radnje zahtijeva dopuštenje tijela za imenovanje na temelju dviju odredbi Pravilnika o osoblju, i to članaka 17. i 19. [Tužitelja] ništa nije sprječavalo u tome da od tijela za imenovanje zatraži takvo dopuštenje, koje je mogao dobiti, ali to nije učinio, iako je bio dužan to učiniti.”

132 Kao treće, iz odluke o odbijanju žalbe proizlazi da je utvrđeno da se tužitelj obratio francuskoj policiji i da okolnost da je poduzeo taj korak zato što je strahovao za svoj ili fizički integritet svoje obitelji, ne dovodi u pitanje činjenicu da nije prethodno obavijestio eu-LISA-u i da nije zatražio dopuštenje, i da je stoga povrijedio Pravilnik o osoblju.

133 Kao prvo, valja ocijeniti odnose li se članci 17. i 19. na slučaj u kojem se službenik obraća policiji kako bi prijavio konfliktan odnos s kolegom s posla.

134 U tom pogledu, presuđeno je da je svrha sustava dopuštenja predviđenog člankom 17. Pravilnika o osoblju omogućiti administraciji da se uvjeri u to da otkrivanje informacija, koje je dužnosnik primio u okviru rada, ne šteti interesima Unije, utječući osobito na njezino funkcioniranje i ugled. Stoga je cilj sustava dopuštenja, uspostavljenog člankom 17. Pravilnika o osoblju, omogućiti administraciji da pravodobno osigura to da dužnosnici prilagode svoje postupanje imajući u vidu interese institucija i obveze koje imaju na temelju članka 339. UFEU-a. Tim se sustavom stoga nastoji, među ostalim, očuvati odnos povjerenja koji mora postojati između institucija i njihovih

službenika. Njegova provedba zahtijeva odvagivanje različitih interesa o kojima je riječ kako bi se utvrdilo koji od interesa Unije ili od interesa javnosti za dobivanje informacija mora imati prednost (vidjeti u tom smislu presudu od 20. siječnja 2011., Strack/Komisija, F-132/07, EU:F:2011:4, t. 71. i 72.). Stoga je svrha članka 17. Pravilnika o osoblju među ostalim podsjetiti na obvezu koju dužnosnik ima na temelju poštovanja profesionalne tajne i propisuje, među ostalim, obvezu zahtijevanja dopuštenja za otkrivanje informacija koje se, po svojoj prirodi, smatraju profesionalnom tajnom.

- 135 Iz toga slijedi da članak 17. Pravilnika o osoblju ne obuhvaća slučaj u kojem se dužnosnik obraća policiji kako bi prijavio konfliktni odnos s kolegom na svojem radnom mjestu. Stoga je u pobijanoj odluci pogrešno upućeno na članak 17. Pravilnika o osoblju.
- 136 Kad je riječ o području primjene članka 19. Pravilnika o osoblju, kako je definirano u prvoj rečenici navedenog članka, valja istaknuti da je izraz „iznositi u bilo kojem sudskom postupku” koji se nalazi u toj odredbi dakako doveo do nastanka različitih jezičnih verzija. U engleskoj jezičnoj verziji upotrebljava se opći izraz „disclos[e] in any legal proceeding” (otkriti u bilo kojem postupku), dok španjolska, talijanska i njemačka jezična verzija redom upotrebljavaju preciznije izraze „revelar en un procedimiento judicial” (otkriti u okviru sudskog postupka), „deporre in giudizio” (svjedočiti) i „vor Gericht vorbringen oder [...] aussagen” (podnijeti sudu ili [...]) (svjedočiti).
- 137 Međutim, s jedne strane, presuđeno je da se područje primjene članka 19. Pravilnika o osoblju, kako je definirano u prvoj rečenici navedenog članka, ne može usko tumačiti, na način da bi se odnosilo isključivo na slučaj dužnosnika pozvanog da svjedoči pred sudom. Naime, to područje primjene obuhvaća sve situacije u kojima dužnosnik treba u bilo kojem sudskom postupku „po [bilo] kojoj osnovi” iznositi informacije kojima raspolaže na temelju obavljanja poslova, pri čemu se ne čini razlika između korištenja takvih informacija u okviru saslušanja kao svjedoka ili u kontekstu pokretanja sudskog postupka pred nacionalnim sudom, primjerice, podnošenjem kaznene prijave u kaznenom postupku (presuda od 13. lipnja 2002., Ferrer de Moncada/Komisija, T-74/01, EU:T:2002:158, t. 48.). Slučaj dužnosnika koji je pozvan svjedočiti pred sudom stoga ne predstavlja jedinu situaciju obuhvaćenu člankom 19. Pravilnika o osoblju (vidjeti u tom smislu presudu od 13. lipnja 2002., Ferrer de Moncada/Komisija, T-74/01, EU:T:2002:158, t. 49.).
- 138 S druge strane, valja primijetiti da policija u više država članica može imati pravosudnu ulogu i, među ostalim, djelovati na zahtjev suca. Usto, činjenica obraćanja policiji može se pokazati potrebnom, pa čak i nužnom za postupanje pred sudom. Naposljetku, prijava policiji može dovesti do sudskih postupaka ili se može iskoristiti u sudske svrhe.
- 139 Iako valja priznati da i članak 17. i članak 19. Pravilnika o osoblju, u određenoj mjeri imaju za cilj osigurati poštovanje dužnosti čuvanja tajne i time uključivanje predmetne institucije u slučaju da se izvan nje otkrivaju informacije koje je dužnosnik primio u okviru rada, valja ipak razlikovati njihova područja primjene. Članak 17. Pravilnika o osoblju ima za cilj izbjegavanje utjecaja na funkcioniranje i ugled institucije i primjenjuje se na slučajeve u kojima dužnosnik želi otkriti informacije koje se po svojoj prirodi smatraju obuhvaćenima profesionalnom tajnom.
- 140 Nasuprot tomu, članak 19. Pravilnika o osoblju obuhvaća slučaj kada dužnosnik želi iznijeti u sudskom postupku činjenice u vezi s konfliktnim odnosom na radnom mjestu koje po svojoj prirodi nisu obuhvaćene poslovnom tajnom, ali koje bi mogle utjecati na funkcioniranje i ugled institucije.

- 141 Važno je naglasiti da članak 19. Pravilnika o osoblju izričito predviđa samo jednu iznimku od pravila o prethodnom dopuštenju kako bi se informacije kojima dužnosnik raspolaže na temelju obavljanja poslova mogle iznijeti u bilo kojem sudskom postupku, i to kad su dužnosnik ili bivši dužnosnik pozvani svjedočiti pred Sudom Europske unije ili pred stegovnim povjerenstvom institucije u predmetu koji se odnosi na službenika ili bivšeg službenika Unije.
- 142 Osim toga, iz ograničene formulacije teksta druge rečenice članka 19. Pravilnika o osoblju (vidjeti točku 130. ove presude) proizlazi da „interesi Unije” koji na temelju tog članka mogu opravdati uskraćivanje dopuštenja da se u sudskom postupku iznesu informacije u vezi s obavljanjem posla moraju nužno biti interesi od velikog značaja i koji imaju ključnu važnost za Uniju (vidjeti presudu od 13. lipnja 2002., Ferrer de Moncada/Komisija, T-74/01, EU:T:2002:158, t. 58. i navedenu sudsku praksu). Stoga su pretpostavke za uskraćivanje dopuštenja strogo ograničene.
- 143 Naposljetku, iz tih ograničenih navoda članka 19. Pravilnika o osoblju i nepostojanja formalnosti potrebnih za traženje dopuštenja da se u sudskom postupku iznesu informacije kojima dužnosnik ili član osoblja raspolaže na temelju obavljanja poslova, proizlazi da se u situacijama u kojima postoji određeni stupanj ozbiljnosti i hitnosti, a osobito u slučaju neposredne opasnosti za dotičnog dužnosnika ili službenika, na potonje ne primjenjuje zahtjev u vezi s prethodnim odobrenjem.
- 144 Kao drugo, kad jer riječ o pitanju je li tužitelj u ovom slučaju povrijedio članak 19. Pravilnika o osoblju, kao prvo, valja utvrditi da on ne može tvrditi da se incident do kojeg je došlo s kolegom s posla, nakon rasprave koja se dakako vodila na diskutabilan način, mora smatrati odvojenim od posla koji obavlja u okviru eu-LISA-e i da ne ispunjava kriterij prema kojem je za njega saznao pri obavljanju svojega posla.
- 145 U tom pogledu, iz opisa incidenta koji je dao sam tužitelj proizlazi da se osoba A vratila u njegov ured kako bi s drugim kolegom raspravila o poslovnim pitanjima i da se tužitelj, a da ga osoba A to nije zatražila, uključio u raspravu te je stoga bio povod reakciji osobe A koja je izrazila svoje neslaganje u odnosu na njegovo uključenje i podigla pred njime stolicu u zrak.
- 146 Kao drugo, valja primijetiti da činjenice koje je tužitelj prijavio policiji još nisu bile javne. Stoga je tužitelj bio dužan suzdržati se od bilo kakvog otkrivanja situacije do koje je došlo u uredima eu-LISA-e prilikom obavljanja svojeg posla, a da nije imao prethodno dopuštenje za to.
- 147 Kao treće, što se tiče tužiteljeva argumenta kojim tvrdi da je, u skladu s člankom 19. Pravilnika o osoblju, u poruci elektroničke pošte od 16. lipnja 2017. obavijestio eu-LISA-u o pogreškama koje je počinila osoba A, treba napomenuti da su se događaji koje je tužitelj prijavio policiji dogodili 19. listopada 2018. Stoga navedenu poruku elektroničke pošte nije moguće smatrati prethodnim obavješćavanjem eu-LISA-e ni zahtjevom za dopuštenje koje se odnosi na događaje do kojih je došlo tog dana.
- 148 Osim toga, tužitelj u poruci elektroničke pošte od 19. listopada 2018. u kojoj ukazuje na incident do kojeg je s osobom A došlo istog dana eu-LISA-u ne obavještava o tome da je incident namjeravao prijaviti policiji, a ne sadržava ni zahtjev za dopuštenje u tom pogledu.
- 149 Kao četvrto, valja napomenuti da su, suprotno onomu što tvrdi tužitelj, francuskoj policiji dane konkretne informacije, koja je, kao što to pojašnjava eu-LISA, nazvala tužiteljev ured i zatražila da razgovara s njime o događajima koje je prijavio u pogledu agresivnog ponašanja osobe A koja mu je prijetila podizanjem stolice u zrak.

- 150 Kao peto, kao što je to opravdano navedeno u konačnom izvješću o istrazi, tužitelj nije bio spriječen u tome da zatraži i primi prethodno odobrenje od eu-LISA-e. Naime, valja utvrditi, s jedne strane, da za tužitelja nije postojala neposredna opasnost, i s druge strane, da su mogućnosti uskraćivanja tog dopuštenja iz članka 19. Pravilnika bile vrlo ograničene (vidjeti točku 142. ove presude).
- 151 Iako se mora priznati da tužitelj u određenim okolnostima, a osobito kako bi se obratio policiji da joj prijavi događaje do kojih je došlo na radnom mjestu, može legitimno odstupiti od sustava prethodnog dopuštenja iz članka 19. Pravilnika o osoblju, iz naprijed navedenog slijedi da to u ovom predmetu nije bio slučaj, osobito zbog toga što se nije nalazio u neposrednoj opasnosti.
- 152 Stoga valja utvrditi da je administracija, s obzirom na to da je tužitelj izvan eu-LISA-e otkrio događaje koji su se dogodili prilikom obavljanja njegova posla u okviru eu-LISA-e, a da nije zatražio njezino prethodno odobrenje, s pravom mogla smatrati da je povrijedio članak 19. Pravilnika o osoblju.
- 153 S obzirom na sve prethodno navedeno, drugi prigovor trećeg tužbenog razloga djelomično je osnovan, i to u dijelu u kojem se njime ističe pogreška u tumačenju i primjeni članka 17. Pravilnika o osoblju. Međutim, navedena pogreška počinjena u pobijanoj odluci ne utječe na njezinu zakonitost i ne može sama po sebi dovesti do njezina poništenja. Naime, utvrđenje povrede koja se stavlja na teret tužitelju, a koja se sastoji od toga da nije zatražio dopuštenje prije nego što se obratio policiji, opravdano se temelji na članku 19. Pravilnika o osoblju.

[*omissis*]

Slijedom navedenog,

OPĆI SUD (četvrto vijeće)

proglašava i presuđuje:

1. Tužba se odbija.

2. Osobi NV nalaže se snošenje troškova.

Gervasoni

Madise

Martín y Pérez de Nanclares

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourggu 23. ožujka 2022.

Potpisi